

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

323.1(439 Bp) (= 95.1)

Hely

Idő

"1932"

Személy

Szerző: *Simonyi Sándor ok*

Cím: *Pesti kínaiak a sárga világháború -
háború vérözönéről*

Forrás: *Friss Újság*

M.

(Hely)

1932. I. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Pesti kínaiak a sárga világháború vérözönéről

Megmagyarosodott kínaiak — „János bácsi“ haza készül
— A japánoktól nem félnek, csak a paprikától — Koporsó
nélkül nincs feltámadás a kínai menyországban

A kínaiak és japánok öldöklő háborúja nem igen zavarja a menyei birodalom köztünk élő fiait. Az igaz, hogy nincsenek sokan. Mindössze nyolc kínai él Budapesten és egy kivételével valamennyien gyöngyöt, apró csecsebecsét árulnak, keserves házaló munkával keresik meg soványka falat kenyérüket, helyesen szólva, soványka adag rizsüket, mert hiszen főtáplálékuk a rizs Pesten és Kinában is.

Harminc magyar kínaiul tanul

A nyolc pesti kínai közül az egyik nyelvtanár. Hu-Tyin-Ja a neve. Harmincéves fiatalember Hu-Tyinja és pontosan harminc magyar tanítványa van, akiket szorgalmasan oktat a nehéz kínai nyelvre. A Vas-uccai kereskedelmi iskolában van a kínai nyelvtanfolyam. A tanteremben csupa felnőtt üldögél a szűk padokban. A fekete táblán kínai ákombákomok, amik fentről lefelé futnak. A kínai nem balról jobbra olvassa a sorokat, hanem fentről lefelé. A tanár urról megtudjuk, hogy a kínai nemzeti tanács, az ugynevezett kuomintang középeurópai kiküldöttje, két éve él Budapesten s azelőtt a svédországi kínai kö-

vetségnek volt tisztviselője. Hutyinja művelt ember, aki ma már eléggé jól tud magyarul és szereti Magyarországot.

— A kínaiak testvéreiknek tekintik a magyarokat és Kinában szeretik Magyarországot.

Igy vélekedik rólunk Hutyinja tanár ur, akinek magyar tanítványai között vannak tanárnők és tanárok, tanítók, van két báró, van egy egyetemi tanár felesége, orvos, orvosnő, stb. Érdeklődünk, hogy mi a céljuk a világ legnehezebben elsajátítható nyelvének tanulásával. A felelet az volt, hogy kereskedelmi összeköttetések végett tanulják, másrészt kíváncsiságból, hogy megtudják, milyen a kínai nyelv. A fiatalabb növendékek Kinába készülnek kivándorolni és ezért bíflázzák a kínai nyelvet. Hutyinja tanár urról megtudtuk még, hogy jóformán minden héten Debrecenbe utazik, mert tetszik neki ez a szép magyar város és főként a Hortobágy-élete vonzza magához ellenállhatatlan erővel.

Kínai férj, magyar feleség és ferdeszemű szép magyar gyermekek a Nefelejts uccában

A legrégebb pesti kínai Vuháncsang Pál, aki a Nefelejts ucca 27. számú házában lakik. A negyven-

hétéves derék szál ember husz év előtt került közénk, előbb azonban bejárta az egész világot. Végül is örökre letelepedett Budapesten. Magyar asszony a felesége és két fia és egy kislánya van. A gyerekek szépek, karesuak, koromfekete a hajuk és alig vehető észre rajtuk, hogy az édesapjuk kínai ember. Csak nagy, szép, fekete szemük enyhén ferde metszése árulja el az idegen származást, egyébként olyanok, mint a többi pesti gyerek. Vidámak, ficánkolók. Mindenki szereti és becézi őket a házában, amiként hogy apjukat és anyjukat is kedvelik. A félvér kínai pesti gyerekek egy kukkot sem tudnak kínaiul, ellenben az egyik kisfiu zamatos pesti csibésznyelven így kért pénzt cukorra az édesapjától:

— Papa, adj tíz vasat cukira.

A papa, aki kínai gyöngyöt árul esténként a kocsimában, de már igazi pesti honpolgár és igazi pesti papa, így utasította rendre a lurkót:

— Idegen bácsi előtt nem illik pénzt kérni. Ha elmondod a Talpra magyart, akkor kapsz pénzt cukorra.

És a kissé sárgás képű, ferdén metszett szemű csinos fiucska, a

kínai atyai rokonsága a japán bombák és ágyúk tüzeiben szenved a messzi Kinában, lelkesülten elszavalta a magyar nemzeti dalt. A kínai papa könnyeláradt szemmel gyönyörködött fia szavalatában. Az igaz, hogy a magunk szemé is könnyeláradt a kis kínai magyar gyerek magyar szavaltától.

„János bácsi“ hazamegy harcolni Kinába, ahol a nővére miniszternek a felesége

A Hernád ucca 28. számú ház második emeletén, a 26-os számú lakásnak Hiang Hung Leng nevű kínai ember a főbérője. Két kínai honfitársa, Ling Mis Kián és On Jan Jang lakik nála albérletben. Mind a hárman gyöngyárosok. A főbérő, Hiang Hung beteg fekszik odahaza. Az arca sárga, de hát kínai létére mindig is sárga volt és így bajos megítélni, hogy mennyire irható ez a szín betegsége rovására. Mind a hárman évek óta Budapesten laknak és törve beszélnek magyarul. On Jan Janggal a kínai-japán háborúról kezdünk beszélgetni.

— Kína nem fél a japánoktól. Kína nagyon nagy ország, kínai nagyon sok van a világon.

— Nem kívánczok haza?

— Jó volna otthon lenni. A há-

borutól nem félek. Nincs pénzügyezésre.

— Nem fél a háborútól?

— Nem. Hát egyszer még kell halni! Kínai nem fél haláltól!

Bekukkantunk a szobába. A falon nagy festmény, nőt ábrázol kínai ruhában. Hian Hung Leng feleségének arcképe. A szoba butorzata szegényes. Csak egy kis Budha-szobor áll a sarokban. Ez előtt szoktak imádkozni. A másik sarokban petróleumos gyorsforraló. Rizst kotyvasztanak rajta. Ez lesz az ebéd. Elmondják a kínaiak, hogy minden tetszik nekik Budapesten, csak a fűszeres, pap-

A kocsimák és kávéházak ismert figurája: — a kínai gyöngyáros.

rikás ételekkel nem tudnak megbarátkozni.

— Paprika meggyújtja gyomor — mondja az egyik és nem képes megérteni, hogy mi jó lehet a paprikás csirkén és a paprikás halászlén.

A Péterffy Sándor ucca 23. számú házában van a másik kínai kolónia. A házában igen népszerűek a kínaiak. Oehn Chin Chinget „János bácsi“ néven szólítgatják a gyerekek, Onau Kai Eurbot pedig „Károly bácsinak“ titulálja mindenki. Különösen János bácsinak nagy a tekintélye. Tudják róla, hogy Kinában élő nővérenek a férje miniszter és dúsgazdag ember. A kínaiak házigazdája magyar ember.

— Négy éve laknak nálam. — mondja — igen rendes, szolid emberek.